برتر روزنامه‌ها

سیاست خارجی ورای انتخابات ریاست جمهوری

آرمان ملی

مهدی مطهرنیا، تحلیلگر روابط بین‌المللی در یادداشتی در روزنامه آرمان ملی نوشت: حضور هفت کاندیدای موجود در رقابت انتخابات ریاست جمهوری این سؤال را تداعی می‌کند که با توجه به نگرش‌های سیاسی این افراد و عملکردشان در ادوار گذشته و مسئولیت‌هایی که بر عهده داشتند، وضعیت و چشم‌انداز سیاست خارجی ایران به چه نحوی دنبال خواهد شد. برای پاسخ به این سؤال باید اینگونه مطرح کرد که سیاست خارجی در ایران یک امر فراقوه مجریه محسوب می‌شود. وقتی از رئیس‌جمهور سخن می‌گوییم یک تعریف نظری در قانون اساسی وجود دارد که رئیس‌جمهور را شخص دوم کشور و سخنگوی دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی در نظام بین‌الملل می‌داند، اما در عمل رئیس‌جمهور، رئیس قوه مجریه و هماهنگ کننده دستگاه‌های اجرایی در چارچوب سیاست‌های کلان برگرفته از قوای حکومتی در نظام جمهوری اسلامی است که در رأس آن رهبری نظام جمهوری اسلامی به عنوان «ولی فقیه» حضور دارد، از این جهت در دستگاه سیاست خارجی نیز پارادیم‌ها و دکترین‌ها و سیاست‌های کلان و استراتژی‌ها در دست رئیس‌جمهوری یا قوه مجریه نیست و نهادهای فراقوه مجریه با مرکزیت رهبری و تصمیم ایشان عمل می‌کند. وزیر امورخارجه نیز در این مسیر به طور فعالانه می‌تواند وارد عملیات دیپلماتیک یعنی اجرای فرامین و برنامه‌های تنظیم شده شود. حال آنچه که اهمیت پیدا می‌کند توانمندی رئیس‌جمهور و تیم وی در دستگاه سیاست خارجی و به کارگیری دیپلمات‌های برجسته و صاحب سبکی است که می‌توانند به بخش اجرا و بهتر عمل کردن به سیاست‌ها با هزینه‌های کمتر در زمان کوتاه‌تر و دستیابی به فواید بیشتر را در عرصه دیپلماسی به دست آورد. اگر فردی در میان کاندیداها شخصیتی باشد که هم بتواند با نهادهای فراقوه‌ای و به‌ویژه هماهنگی بیشتر با رهبری عمل کند و هم خود دارای سابقه کار اجرایی در حیطه دیپلماتیک و فهم تحلیلی والا از آنچه در نظام بین‌الملل جاری است، باشد، امتیاز مهمی برای وی و کشور محسوب می‌شود.

میزان مشارکت و عوامل تأثیرگذار بر آن

کیهان

جعفر بلوری در سرمقاله روزنامه کیهان نوشت: «میزان مشارکت» یکی از مسائل مهمی است که طی یکی دو روز گذشته زیاد روی آن مانور داده شده است. برخی می‌گویند، با احراز نشدن صلاحیت فلان نامزد متعلق به جناح سیاسی‌شان، میزان مشارکت پایین خواهد آمد. آنها ضمن تأکید درست بر «اهمیت مشارکت بالای مردم در انتخابات» نتیجه می‌گیرند، شورای نگهبان باید «کوتاه» آمده، صلاحیت آنها را هم، تأیید کند. دقت بفرمایید، این عده ضمن برشمردن خطرات عدم مشارکت مردم در انتخابات برای کشور و مردم، می‌گویند، در انتخابات شرکت نمی‌کنند و از طرفدارانشان هم می‌خواهند شرکت نکنند! این یعنی، سهم داشتن در قدرت برای این طیف، مهم‌تر از سرنوشت کشور و مردم است. این طیف که غالباً بانیان وضع موجود هم هستند، یادآور آن ضرب‌المثل زشتی هستند که می‌گوید، «دیگی که برای من نجوشه...!»

این عده بعضاً به میزان مشارکت پایین در انتخاباتی که یک سال پیش برگزار شد هم اشاره کرده و نتیجه می‌گیرند، دلیل مشارکت ۴۳درصدی در انتخابات مجلس شورای اسلامی، عدم حضور نامزدهایشان در آن انتخابات بود. دو «دروغ بزرگ» در اظهارات این عده دیده می‌شود: اول اینکه هم در انتخابات پیش‌رو و هم در انتخابات سال گذشته مجلس، این طیف نامزد داشته و دارند. دومین دروغ این است که برخلاف ادعای این طیف، دلیل مشارکت ۴۳درصدی در انتخابات سال گذشته مجلس، عملکرد اقتصادی بد همین طیف بود که هم مجلس و هم دولت را در اختیار داشتند. ما فکر می‌کنیم، با فشار اقتصادی که با عملکرد بد این طیف بر مردم تحمیل شد، مشارکت ۴۳درصدی در انتخابات سال گذشته مجلس شبیه به معجزه بود و مردم لطف بزرگی کردند که پای صندوق‌های رأی آمدند. در انتخابات پیش‌رو اما مردم از عملکرد این طیف پرمدعا طی هشت سال گذشته شناخت بیشتری دارند و می‌دانند چه بر سر اقتصاد و معیشت مردم آورده‌اند، از این رو به احتمال زیاد، برای مقابله با تکرار آن، انگیزه فراوانی برای شرکت خواهند داشت.

بر اساس نتایج آخرین نظرسنجی‌هایی که صورت گرفته، میزان مشارکت در انتخابات پیش‌رو، حدود ۴۰درصد است اما همانطور که گفته شد، این میزان نه به‌دلیل احراز نشدن صلاحیت عاملان وضع موجود که به‌دلیل عملکرد بد طیف سیاسی حاکم بر دولت یعنی اعتدال و اصلاحات است. این میزان مشارکت قطعاً تا سه هفته آینده بارها و بارها بالا و پایین خواهد شد و این بالا و پایین شدن‌ها، بیش از هر چیز به عملکرد و قدرت اقناع هفت نامزد احراز صلاحیت‌شده بستگی خواهد داشت. وعده‌های معقول در کنار ارائه برنامه و کارنامه، می‌تواند میزان مشارکت را بالا ببرد، حتی اگر رفوزه‌شدگان نزد مردم، با تمام امکانات برای ناامید کردن مردم، به میدان آمده باشند!

دروغ شاخدار دموکرات‌ها

رسالت

حنیف غفاری در سرمقاله روزنامه رسالت نوشت: برخی رسانه‌های غربی مدعی هستند روابط میان بایدن و نتانیاهو متعاقب تحولات اخیر در منطقه تیره‌وتار شده و همین مسئله، سطح روابط واشنگتن و تل‌آویو را تنزل داده است! با این حال مروری بر رفتار مقامات امریکایی در قبال مذاکرات وین و جنگ اخیر در غزه، به وضوح نشان می‌دهد که «تعهد مطلق» دولت امریکا در قبال رژیم اشغالگر قدس خدشه‌ناپذیر می‌باشد و نباید در این خصوص تسلیم آدرس‌ها و نشانه‌های سیاسی و تبلیغاتی نادرست شد. در جریان نبرد غزه، جو بایدن بارها بر تعهد امریکا بر حفاظت از امنیت اسرائیل تأکید کرد. فراتر از آن، نماینده امریکا در شورای امنیت سازمان ملل متحد مانع از صدور قطعنامه یا حتی بیانیه‌ای حداقلی علیه کودک کشی گسترده رژیم صهیونیستی در نوار غزه شد. ماجرا به این نقطه ختم نمی‌شود. جو بایدن، کودک کشی صهیونیست‌ها را اقدامی کاملاً غیرقانونی در راستای دفاع از امنیت این رژیم دانست و در مقابل، اقدامات موشکی متقابل حماس و جهاد اسلامی را مصداق «اقدام غیرقانونی» تلقی کرد! به راستی دولت دموکرات امریکا باید چه اقدام دیگری صورت می‌داد تا «تعلق خاطر مطلق» خود را به رژیم اشغالگر قدس نمایان سازد؟

در جریان برگزاری سلسله مذاکرات موسوم به «احیای برجام» در وین نیز تعلق خاطر رژیم اشغالگر قدس و دولت بایدن غیرقابل‌انکار است. آنتونی بلینکن وزیر خارجه امریکا تأکید کرده است که مقامات رژیم صهیونیستی را در جریان مذاکرات وین و آنچه در این آوردگاه دیپلماتیک می‌گذرد، قرار می‌دهد، حتی مقامات رژیم صهیونیستی در جریان اقداماتی مانند «ورود غیرمسئولانه و بازدارنده مقامات آژانس» به مذاکرات وین قرار دارند و در این معادله، همکاری مطلق و مستمری با دولت بایدن دارند. آنچه مسلم است اینکه ادعای منابع غربی در خصوص «اختلاف واشنگتن - تل‌آویو» در قبال ایران، سیگنال نادرستی است که نباید تحت تأثیر آن قرار گرفت. پیوستگی امریکا و رژیم صهیونیستی در مواجهه با ایران، پیش‌فرضی مبنایی است که روزبه‌روز شواهد آشکار و پنهان محکم‌تری در تأیید آن به دست می‌آید، بنابراین قائل بودن به تفکیک امریکا و رژیم صهیونیستی (یا تفکیک بایدن و نتانیاهو) در تقابل با نظام و ملت ما، خطایی بزرگ محسوب می‌شود.

گزارش

سعید همتی

ناکارآمدی‌های جبران‌ناپذیر و مشکلات عدیده پیش روی رئیس جمهور آینده

اقتصاد مقاومتی اولویت ناگزیر دولت سیزدهم

کمتر از ۲۰روز تا سیزدهمین انتخابات ریاست جمهوری باقی مانده است، آن هم در حالی که با توجه به مشکلات اقتصادی و معیشتی عدیده‌ای که طی هشت سال اخیر به وجود آمده، انتظارات از رئیس‌جمهور آینده بسیار بالاست. دولت آینده با انبوهی از مشکلات ریز و درشت در حوزه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و معیشتی روبه‌رو است؛ مشکلاتی که حاصل ناکارآمدی و ناتوانی طیفی از سیاستمداران مدعی است که در انتخابات سال ۱۳۹۲ با شعارهای رنگارنگ در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کردند و امروز نیز تلاش می‌کنند با شوی احیای برجام در وین، پرونده دولت خود را به صورت شگفت‌انگیز خاتمه دهند.

مشکلات عدیده پیش روی رئیس‌جمهور آینده

همان قدر که طی هشت سال اخیر فضای ناکارآمدی و ناتوانی بر قوه مجریه و حتی در مقاطعی قوه مقننه حاکم بوده است، به همان میزان انتظارات از دولت آینده بالاست؛ انتظارات متنوعی که می‌تواند کار دولت آینده را بسیار دشوار کند. از گرانی، بیکاری، رکود، تورم و سقوط بازار بورس گرفته تا تعطیلی بسیاری از کارگاه‌ها، کارخانه‌ها و تعطیلی حوزه‌های عمرانی و شهرسازی همگی اثبات می‌کند که رئیس‌جمهور آینده کاری به مراتب سخت‌تر از همه رؤسای جمهوری بعد از انقلاب اسلامی دارد. تعهدات گسترده کشور در حوزه توافقنامه هسته‌ای نیز یکی از موضوعاتی است که می‌تواند عامل بسیاری از مشکلات دولت آینده باشد چراکه دولت تدبیر و امید با اجرای یکجانبه برجام و عدم پیگیری مؤثر نسبت به نقض برجام و عدم اجرای تعهدات توسط کشورهای غربی، باب هرگونه سوءاستفاده و زیاده‌خواهی را باز کرده است و چنانچه دولت آینده بخواهد سطح توقعات طرف‌های غربی را کاهش دهد، با موانع جدی روبه‌رو خواهد بود، مهم‌تر آنکه دولت مستقر برای اثبات حسن‌نیت و اعتمادسازی نسبت به طرف مقابل بسیاری از راه‌های دور زدن تحریم‌ها از جمله معرفی شرکت‌های حقیقی و حقوقی را در برخی توافقنامه‌ها و موافقتنامه‌ها لو داده است و همین مسئله راه‌های غیررسمی دور زدن تحریم‌ها و کم اثر کردن فشارهای غیرانسانی اقتصادی و سیاسی را بسیار دشوار خواهد کرد. علاوه بر اینها خالی کردن گام به گام صندوق توسعه ملی نیز یکی دیگر از مشکلاتی است که می‌تواند رئیس‌جمهور و دولت آینده را در دردسرهای جدی بیندازد، آن هم در حالی که برخلاف ادعاهای روزهای نخست دولت تدبیر و امید برای تسهیل مذاکره و امتیازدهی به غرب که گفته می‌شد خزانه کشور خالی است و دولت برای تأمین کالاهای اساسی با مشکلات جدی روبه‌رو است.

دولت آینده باید جوان شود

همانطور که اشاره شد همان قدر که دولت فعلی فضای ناامیدی را در جامعه بارور کرده به همان میزان از دولت آینده انتظارات بالاست. در همین زمینه اسدالله بادامچیان، دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی درباره لزوم جوان‌گرایی دولت و محاسن آن می‌گوید: اگر دولت ما مردمسالار است، باید برای همه مردم و رویکرد برتر آن به سمت جوانان باشد. در سال ۵۷ جمعیت کشور ما حدود ۳۶میلیون بود و در حال حاضر حدود ۸۶میلیون جمعیت داریم. حدود ۲۰میلیون نفر از نسل پیش در این سال‌ها فوت کرده‌اند، پس ما حدود ۵۰میلیون نفر زیر ۴۳سال داریم و اگر سن جوانی را تا ۴۰سال در نظر بگیریم، اکثر این جمعیت جوان هستند. از طرف دیگر دولت آتی از تجربه گذشته استفاده کرده و برای آیندگان کار می‌کند. اگر این آینده را ۲۰سال در نظر بگیریم، یک نسل جوان هم به ما اضافه خواهد شد و بیش از دوسوم ملت ما جوان هستند.

وی افزود: در نظام مردمسالار اسلامی باید ۷۰درصد ترکیب دولت، جوان باشد تا روحیه، همپوشانی، تلاش و سنخیت بین دولت و ملت شکل بگیرد. اگر دولتی از اعضای مسن تشکیل شود با اینکه تجربه زیادی دارند اما نزدیک ۷۰درصد جمعیت با آنها همراه نیستند، اگر اعضای دولت حدود ۳۵سال سن داشته و جوان باشند، بازهم ۵۰درصد جمعیت با آنها همراه نخواهند بود، به همین دلیل اعضای دولت باید ۷۰درصد جوان و ۳۰درصد «تجربه آموخته» باشند، در این صورت است که دولت آینده در جهت تحقق مردمسالاری اسلامی و تحت ولایت فقیه شکل می‌گیرد.

وی تصریح کرد: ما این چهار نسل را باید باهم ببینیم و بهای لازم آن را پرداخت کنیم. رئیس‌جمهور نمی‌تواند یک شخص ۲۰ساله باشد. روشن است که هر کسی باید در جای خودش قرار گیرد، لذا بنا بر فرمایشات مقام معظم رهبری دولت جوان انقلابی با استفاده از تجربیات لازم است. تمام اینها در گام دوم انقلاب باهم و یکپارچه در راه هدفی متعالی با ساخت تمدن نوین اسلام و جامعه نمونه اسلامی با اتکا بر چهار محور نسل شکل می‌گیرد.

اعتماد مردم به بازار سرمایه مخدوش است

محسن علیزاده، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به اینکه مردم اعتمادشان را به بازار سرمایه از دست داده‌اند، گفت: تقریباً از ۱۹مرداد سال گذشته شاهد ریزش شاخص بورس بوده‌ایم. یکی از عمده دلایل این امر، اظهار نظر مسئولانی است که در بازار سرمایه مسئولیت نداشته‌اند. وی افزود: رئیس‌جمهور وظیفه هماهنگی بین تمام کابینه‌های دولت جهت حمایت از بازار سرمایه را داشته است اما به نظر بنده ایشان در جایگاه‌شان تا به امروز موفق عمل نکرده‌اند. این ناهماهنگی‌ها در خصوص عرضه ای‌تی‌اف یا بلوکی شرکت‌های پالایشی بین وزارت اقتصاد و وزارت نفت شروع شد؛ بازار از همان نقطه شروع به ریزش کرد و مردم رفته رفته اعتمادشان را از دست دادند. علیزاده در خصوص جایگاه بازار سرمایه در معادلات اقتصادی کشور گفت: امروزه بازار سرمایه از حاشیه تبدیل به متن اصلی موضوعات شده و برای رفع مشکلات آن جلسه هماهنگی اقتصادی سران قوا برگزار می‌شود، این یعنی یک موضوع مهم و حلقه اصلی در اقتصاد ماست. نماینده مردم سپیدان و بیضاء در مجلس افزود: بیش از ۵۰ یا ۶۰میلیون نفر از مردم، درگیر این بازار شده‌اند. بعد از برگزاری جلسه بین سران قوا و تصمیمات خوبی که گرفته شد، همچنان بازار نتوانسته است روند مثبت پیدا کند. به تعبیر بنده تنها علتش از دست رفتن اعتماد بازار نسبت به تصمیمات مسئولان است. مهم‌ترین کاری که دولتمردان برای بهبود وضعیت اقتصادی باید انجام دهند، برگرداندن اعتماد به بازار سرمایه است.

اقتصاد مقاومتی؛ اولویت دولت آینده

مهم‌ترین عامل ناتوانی و ناکارآمدی‌های اخیر نگاه به بیرون بوده و به واسطه همین رویکرد ساده‌ترین شعارهای انتخاباتی نیز رنگ تحقق به خود نگرفته و طی هشت سال اخیر اقدامات ناچیزی در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی صورت گرفته است. بر همین اساس اولویت دولت آینده حرکت در مسیر توسعه درون‌زاست که گام برداشتن در مسیر اقتصاد غیرنفتی یکی از الزامات آن است. اقتصاد مقاومتی که طی سال‌های اخیر نیز رهبر معظم انقلاب بارها نسبت به ضرورت آن تأکید فرموده‌اند در چنین بستری رنگ تحقق به خود خواهد گرفت.

> مهم‌ترین عامل ناتوانی و ناکارآمدی‌های اخیر نگاه به بیرون بوده و به واسطه همین رویکرد ساده‌ترین شعارهای انتخاباتی نیز رنگ تحقق به خودنگرفته و طی هشت سال اخیر اقدامات ناچیزی در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی صورت گرفته است. بر همین اساس اولویت دولت آینده حرکت در مسیر توسعه درون‌زاست که گام برداشتن در مسیر اقتصاد غیرنفتی یکی از الزامات آن است

کوتاه

روحانی انتخاب مجدد بشار اسد را تبریک گفت

رئیس‌جمهور کشورمان در پیامی برگزاری موفق انتخابات و انتخاب مجدد بشار اسد به ریاست جمهوری سوریه را تبریک گفت.

به گزارش مهر، رئیس‌جمهور کشورمان در پیامی با تبریک برگزاری موفق انتخابات و انتخاب مجدد بشار اسد به ریاست جمهوری سوریه، حضور گسترده مردم این کشور پای صندوق آرا را گامی مهم در تعیین سرنوشت و شکوفایی سوریه عنوان کرد.

در این پیام با خطاب به «جناب آقای دکتر بشار اسد رئیس محترم جمهوری عربی سوریه» آمده است: برگزاری موفق انتخابات و انتخاب مجدد جنابعالی به‌عنوان رئیس‌جمهوری عربی سوریه را صمیمانه تبریک می‌گویم. ملت سوریه با حضور گسترده پای صندوق آرا و انتخاب قاطع خود، گام مهمی در تعیین سرنوشت و شکوفایی سوریه برداشتند. رجاء واثق دارم که در مرحله جدید از حیات سیاسی سوریه، شاهد گسترش بیش از پیش همکاری‌های دو کشور دوست و برادر خواهیم بود. سلامت و سعادت جنابعالی و عزت و بهروزی ملت مقاوم سوریه را از درگاه احدیت خواستارم.

فرسایشی شدن مذاکرات وین خلاف روح قانون لغو تحریم‌هاست

غربی‌ها به دنبال فرسایشی کردن مذاکرات وین هستند که این روند قطعاً خلاف روح قانون مصوبه مجلس درباره لغو تحریم‌هاست.

محمدحسین فرهنگی نماینده تبریز در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با تسنیم، با اشاره به ادامه مذاکرات ایران و طرف‌های برجامی، گفت: غربی‌ها به دنبال فرسایشی کردن این مذاکرات هستند که این روند قطعاً خلاف روح قانون مصوبه مجلس درباره لغو تحریم‌هاست. وی با بیان اینکه نتیجه مذاکرات با طرف‌های غربی باید این باشد که تحریم‌ها به صورت کامل برداشته شود، افزود: باید راستی‌آزمایی نیز با دقت و در زمان کافی انجام شود و تیم مذاکره کننده در مذاکرات خود به این مسئله مهم توجه داشته باشد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه نمایندگان به جد در موضع خود در اجرای قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها مصر هستند، ادامه داد: طبق قانون مجلس فرصت سه ماهه‌ای که برای لغو تحریم‌ها در نظر گرفته شده بود به اتمام رسیده است و دولت باید طبق آن عمل کند.

نماینده تبریز در مجلس با اشاره به قانون مصوب مجلس و اینکه پس از پایان فرصت سه ماهه باید دوربین‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از مراکز هسته‌ای کشورمان جمع‌آوری شود، اضافه کرد: انتظار نمایندگان این است که از سوی دولت به قانون عمل شود، طبق قانون نباید بدون نظر مجلس تمدیدی در فرصت داده شده به غربی‌ها صورت گیرد.

بهارستان

۹ کارت زرد کابینه روحانی در یک سال

در یک سال گذشته نمایندگان مجلس بیش از ۹۰سؤال از وزرا مطرح کرده‌اند که ۹ فقره از این سؤالات منجر به دادن کارت زرد به وزرا شده است

وزرای دولت در یک سال گذشته از نمایندگان مجلس یازدهم ۹ کارت زرد گرفته‌اند.

به گزارش تسنیم، قانونگذاری و نظارت دو وظیفه مجلس شورای اسلامی است. مجلس یازدهم از هفتم خرداد ماه سال ۹۹ کار خود را آغاز کرد و تاکنون یک سال از عمر چهارساله خود را سپری کرده است. در این مدت وکلای ملت بارها از ابزارهای نظارتی استفاده کرده‌اند که در ادامه این موارد را می‌خوانید. در طول یک سال گذشته محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در چارچوب ابزار نظارتی مجلس به چهار استان سفر کرده است. نظارت‌های میدانی رئیس مجلس از خوزستان آغاز شده و با سفر به سیستان و بلوچستان و چهارمحال و بختیاری ادامه داشت و با سفر به کردستان پایان یافت. اصول ۸۸ و ۸۹ قانون اساسی استیضاح و سؤال از رئیس‌جمهور و وزرا را بر عهده نمایندگان مجلس شورای اسلامی گذاشته است. در یک سال گذشته نمایندگان مجلس یازدهم بیش از ۹۰سؤال از وزرا مطرح کرده‌اند که ۹ فقره از این سؤالات منجر به دادن کارت زرد به وزرا شده است.

کارت زردهای مجلس به وزرا:

- دو کارت زرد به وزیر امور اقتصادی و دارایی: علت سیاسی کردن کشت و صنعت هفت تپه و استنکاف سازمان خصوصی‌سازی و وزارت امور اقتصادی از اجرای خلع ید صادر شده و عدم اجرای ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی چیست؟
- دو کارت زرد به وزیر امور خارجه: چرا دیپلماسی اقتصادی جدی گرفته نمی‌شود، چرا سه هفته بعد از شهادت سردار سلیمانی کد مذاکره به امریکا می‌دهید؟
- یک کارت زرد به وزیر صنعت، معدن تجارت: علت واردات بی‌رویه کالاها چیست؟
- یک کارت زرد به وزیر نفت: عدم بهره‌برداری از فاز ۱۴ پارس جنوبی چیست؟
- سه کارت زرد به وزیر علوم، تحقیقات و فناوری: چرایی عدم افزایش ۵۰درصدی حقوق و مزایای کارکنان وزارت علوم و مراکز وابسته به این وزارتخانه، چرا از سرمایه عظیم علمی متشکل از ۸۰ هزار عضو هیئت علمی و بیش از ۰/۵میلیون دانشجو برای ارائه پیشنهاد چاره‌جویی مشکلات کشور استفاده نشده است؟ علت کاهش دانشجو و افت فعالیت‌های علمی و تحصیلی در دانشگاه‌ها.

تحقیق و تفحص‌های تصویب شده در صحن علنی

اصل ۷۶ قانون اساسی تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را بر عهده قوه مقننه گذاشته است که مجلس یازدهم در این مدت بارها از این ابزار نظارتی استفاده کرده که گزارش این موارد به شرح ذیل است: بررسی کیفیت و قیمت خودرو و مشکلات صنعت خودروسازی، بررسی عملکرد سازمان منطقه آزاد اروند، عملکرد شرکت فولاد مبارکه اصفهان، بررسی عملکرد سازمان منطقه آزاد قشم، تفحص از استانداری کرمانشاه، عملکرد شرکت دخانیات ایران و تفحص از کفش ملی.

یکی دیگر از ابزارهای نظارتی مجلس اعمال ماده ۲۳۴ آیین‌نامه داخلی مجلس است که بر اساس آن هرگاه حداقل ۱۰نفر از نمایندگان یا هر کدام از کمیسیون‌ها، عدم رعایت شئونات و نقض یا استنکاف از اجرای قانون یا اجرای ناقص قانون توسط رئیس‌جمهور یا وزیر یا مسئولان دستگاه‌های زیرمجموعه آنان را اعلام نمایند، موضوع بلافاصله از طریق هیئت رئیسه جهت رسیدگی به کمیسیون ذی‌ربط ارجاع می‌گردد. گزارش‌های ارجاع شده به قوه قضائیه ماده ۲۳۴ موارد اعلامی، نقض و استنکاف از اجرای قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران، نقض در اجرای قانون تمرکز اختیارات و وظایف بخش کشاورزی، رسیدگی به تخلفات منجر به نابسامانی در تنظیم بازار کالاهای اساسی، استنکاف از ماده یک قانون مدنی توسط رئیس‌جمهور دولت‌های یازدهم و دوازدهم و گزارش عملکرد استانداری خوزستان.

یادداشت

مصطفی غنی‌زاده

آرزوهایی که قانون شدند

با یک ساله شدن مجلس یازدهم باید به کارنامه تصمیمات جمعی نمایندگان نگاهی انداخت و نتایج عملکرد آنان را مورد ارزیابی قرار داد. قبل از توجه به خروجی‌ها باید توجه داشت که ساختارهای کنونی در مجلس به شدت دارای اشکال است؛ ساختارهایی که قانونگذاران را در تنگنای زمانی و اجرایی می‌گذارد و تصحیح همین ساختارها می‌تواند به عنوان یک عملکرد بسیار مهم برای نمایندگان به حساب آید.

باید اعتراف کرد برخی اشکالات یا خلأهای قانونی که در سال‌های متمادی توسط نخبگان متعدد مورد توجه واقع می‌شد، در این مجلس به صورت فشرده‌ای مورد توجه قرار گرفت. مواردی که بعضاً تبدیل به آرزوی نخبگانی در ایران شده بود و تصور متخصصان، عدم تقنین درباره آنان بود، به سرعت تبدیل به قانون لازم‌الاجرا و موجب تعجب شد. برخی از این موارد اساسی را مرور و البته یادآوری می‌کنیم که اینها صرفاً بخشی از مصوبات مجلس یازدهم بوده است.

دریافت مالیات از خانه‌های خالی که در یک دهه گذشته مکرراً توصیه شده بود، در این مجلس رأی آورد و ملاکین بزرگ را به زیر فشار مالیاتی برد تا موجبات افزایش عرضه مسکن و به مرور کاهش قیمت آن در کشور شود. دخیل کردن کشاورزان در فرایندهای مربوط به قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی، یکی دیگر از مصوبات مجلس یازدهم بود که روستاییان را به گردونه ارزش‌گذاری محصولاتشان وارد نمود؛ امری که سابق بر این صرفاً توسط دولت صورت می‌گرفت.

قانون راهبردی لغو تحریم‌ها شاید شاه‌بیت مصوبات ارزشمند این مجلس بوده است؛ قانونی که در زمان مناسب توانست ایران را از وضعیت تدافعی به شرایط تهاجمی منتقل کند و طرف مقابل را تحت فشار قرار دهد. این مصوبه توانست دست مذاکره‌کنندگان ایرانی را در سه ماه گذشته پر و برای آنها ابزاری در جهت چانه‌زنی ایجاد کند. گرچه زیاده‌خواهی طرف مقابل تا به حال اجازه بازگشت به برجام را نداده است، اما باید دانست که نبود این قانون راهبردی موجب می‌شد ایران به طرفی منفعل تبدیل گردد. دریافت مالیات از سوداگری مالی یکی از آرزوهای نخبگان دغدغه‌مند در دو دهه گذشته بود که این مجلس توانست با عبور موفق از سد قدرتمندان و رانت‌خواران، آن را تبدیل به قانون کند. کلیات این قانون نشان از عزم جدی قانونگذاران برای ایجاد فشار بر دلالان و فعالیت‌های اقتصادی منفی دارد؛ امری که علاوه بر افزایش درآمدهای دولت، اثری شگرف در عرصه اقتصادی-اجتماعی خواهد داشت، البته اجرای صحیح این قانون بسیار مهم و اساسی است که اگر به درستی صورت گیرد، فرایندهای اقتصادی را به جای دلالی به سمت تولید خواهد برد. در کنار این موضوع دریافت مالیات از اینفلوئنسرهای مجازی که درآمدهای میلیونی دارند نیز توسط نمایندگان مورد توجه واقع شد؛ امری که موجب توجه اقتصاد رسمی به بخش بزرگی از اقتصاد زیرزمینی می‌شود و جریان هزاران میلیارد چرخش مالی در حوزه تبلیغات و فروش را زیر چتر خود می‌گیرد.

اتفاق مبارک دیگری که برای اولین بار در ۴۰سال گذشته در این مجلس پیگیری شد، ورود به حساب‌های مالی شرکت‌های دولتی و خصولتی بود. دالان تاریک این شرکت‌های بزرگ و عظیم در دو دهه گذشته، مسیری مطمئن برای ایجاد برخی رانت‌ها، سودهای نادرست یا منافع ناعادلانه بود. در تمامی مجالس گذشته، ورود حسابرسانه به این شرکت‌ها با فشار و تطمیع یا استدلال‌های کم‌ارزش، ناموفق بود اما نمایندگان دوره یازدهم توانستند این اتفاق بزرگ را رقم بزنند. جالب است بدانید که میانگین حقوق کارکنان و کارمندان برخی از این شرکت‌ها حدود ۲۰میلیون تومان در ماه بوده در حالی که شرکت ضرر ده است اما این شرکت‌ها به موجب قانون بودجه مجبور خواهند بود هر سه ماه گزارش عملکرد خود را به مجلس ارائه دهند. مصوباتی مانند ایجاد سقف برای افزایش حقوق مدیران، حمایت از فرزندآوری نیز از دیگر مواردی است که در این مجلس به تصویب رسیده است.

بخش بزرگی از این قوانین برای سال‌های متمادی خواسته نخبگان در عرصه تصحیح امور اقتصادی یا اجتماعی کشور بود که به علل مختلف پشت گوش انداخته می‌شد. آنچه در یک سال گذشته رخ داده، فارغ از مباحث سیاسی، انصافاً فعالیتی ارزشمند و بی‌بدیل بوده که شایسته تقدیر است، البته باید مسیر مطالبه از مجلس انقلابی به شدت دنبال شود که ویژه‌ترین آن در عرصه تصحیح ساختاری مجلس در حوزه تقنین است اما باید جنبه انصاف را رعایت و اعتراف کرد برخی آرزوهای ۴۰ساله در این یک سال به نتیجه نشسته است.

گزیده خبر

نماینده مردم شیراز در مجلس:

وضعیت اصلاح‌طلبان حاصل برنامه‌ریزی‌های خودشان است

اگر اصلاح‌طلبان به این وضع معترض هستند باید کاندیداهایی را که احتمال تأیید صلاحیت و رأی‌آوری بالاتری داشتند، معرفی می‌کردند و این مسئله هم به برنامه‌ریزی‌های درون گروهی خود آنها بازمی‌گردد نه شورای نگهبان.

جعفر قادری نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به بیانیه اخیر اصلاح‌طلبان به دنبال ردصلاحیت تعدادی از کاندیداهای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری مبنی بر اینکه با ردصلاحیت این کاندیداها مشارکت در انتخابات پایین خواهد آمد، گفت: این گونه رفتارهای اصلاح‌طلبان چیز جدیدی نیست و ما در دوره‌های قبلی انتخابات نیز شاهد این قبیل اظهارنظرها و رفتارها از جانب آنها بوده‌ایم. کاندیداهایی که صلاحیت‌شان از سوی شورای نگهبان تأیید نشده این گونه نبوده که همه اصلاح‌طلب باشند بلکه کاندیداهایی از میان اصولگرایان نیز نتوانستند تأیید شورای نگهبان را بگیرند. نماینده مردم شیراز در مجلس اظهار داشت: از سوی دیگر در بین هفت کاندیدای تأییدصلاحیت شده برای انتخابات ریاست جمهوری، اصلاح‌طلبان دو نماینده دارند؛ یکی عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی و دیگری محسن مهرعلیزاده که از شخصیت‌های قدیمی اصلاح‌طلب است و این گونه نیست که آنها کاندیدایی در انتخابات نداشته باشند.

قادری خاطرنشان کرد: اگر اصلاح‌طلبان به این وضع معترض هستند باید کاندیداهایی را که احتمال تأیید صلاحیت و امکان رأی‌آوری بالاتری داشتند، معرفی می‌کردند و این مسئله هم به برنامه‌ریزی‌های درون گروهی خود آنها باز می‌گردد نه شورای نگهبان. طبیعی است کسی که در هشت سال گذشته رزومه کاری خوبی نداشته حتی اگر تأییدصلاحیت هم می‌شد نمی‌توانست در انتخابات رأیی داشته باشد و مردم از او استقبالی نمی‌کردند. نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: همان طور که از میان اصولگرایان هم کاندیداهایی صلاحیتشان برای انتخابات ریاست جمهوری از سوی شورای نگهبان احراز نشد و این در حالی بود که آنها در طول ۴۰سال عمر جمهوری اسلامی سوابق کاری روشنی داشتند و ردصلاحیت تعدادی از کاندیداها به معنای آن نیست که کاندیداهای اصلاح‌طلبان از دور انتخابات حذف شدند.